

Rom 7, 16

16: Hvis jeg da gjør det jeg ikke vil, samtykker jeg med loven i at den er god.

Hvis jeg da gjør jeg det jeg ikke vil. Hva som ligger i dette, har vi forklart under forrige vers. Paulus sier at hvis jeg ikke vil det jeg gjør - men hater det onde, da samtykker jeg med loven i at den er god, eller som grunnteksten egentlig sier: "da istemmer jeg med loven" osv. Da er jeg av samme sinn som loven* og ser at den er god, når jeg selv fordømmer det onde som jeg gjør. Så har jeg av hjertet stadfestet at loven er god, og at "budet er hellig og rettferdig og godt" (v. 12) (som det ble reist spørsmål om i v. 7). Men jeg har dermed også vitnet om meg selv, at uansett hvor ondt og sterkt kjødet enn er, så har jeg også en hellig ånd som samstemmer med Guds Ånd, og som da også samstemmer med loven, og ser at den både er god, nødvendig og kjær. Stadfestelsen på at jeg har Den Hellige Ånd, har jeg når jeg elsker det som Gud elsker, hater det som Gud hater, og lider hver gang Guds lov fravikes. Luther sier at "det er umulig at det mennesket som lider under synden, ikke er et hellig menneske. For den ene djevlen driver ikke den andre ut". Det må være en hellig Ånd som strir mot det vanhellige.

[* Legg merke til ordvalget! Det er oversatt svært direkte og "gammeldags"? Men her ligger dybdene! Uttrykksformen: "Da er jeg av samme sinn som loven", avdekker selve hemmeligheten. "Da er jeg av" forteller at mitt (nye jegs) opphav er den samme som lovens opphav. Gud har født meg ved sitt Ord og gitt sin Ånd i meg. Jeg har altså samme opphav som loven, og derfor samme ånd/"sinn" som loven. Først da ser jeg "at den er god". (oversetters tilføyelse).]

Så skjult kan ofte nådens verk være hos Guds barn, spesielt under store og langvarige fristelser, når kjødets kjærlighet til synden får overtaket på dem. Da blir de så knust, og da har de ikke lenger klart for seg at just dette at de lider, kjemper og anfektes, nettopp vitner om at de likevel har en hellig Ånd, og i sin ånd tilhører et hellig folk. Men vi må bare holde klart skille mellom denne striden, og lovtrellens. For lovtrellen kjemper også. Men det er bare lovens trusler eller løfter som er drivkraften til trellens kamp for å avstå fra det onde. Han "hater" ikke det onde i rett forstand, eller for Herrens skyld (v. 15).

Vår tekst taler om en sjel som virkelig "hater" det onde og elsker det gode. Dermed må en ha klart for seg at her er det tale om sannhet og virkelighet, slik en hellig apostel alltid mener det han taler. Og dermed virkelig hat til selve synden, - ikke bare egennyttig strev for å unngå syndens følger. Men et slikt virkelig hat til synden finnes ikke i vår natur. En kan ikke opparbeide det heller. Nei, det fødes av nåden i Guds barns hjerter. Men da eier en det også, slik at en elsker Guds lov og hater synden - uten å skjule til lovens trusler eller løfter. Det er "Guds sæd" sier Johannes, Guds sæd i de gjenfødte som virker dette (1Joh 3: 9). Den som på denne veien får et sinn som lider under synden, han "samtykker" ganske sikkert "med loven i at den er god", som det uttrykkes i verset vårt. Og han er

altså et hellig menneske, hvor full av synd og ondskap kjødet enn måtte være. Hos disse finnes det et menneske som er skilt fra synden; et nytt, hellig menneske, som ikke gjør det onde, som Paulus sier i neste vers.

Rom 7, 17

17: Men nå er det ikke lenger jeg som gjør det, men synden som bor i meg.

Nå hater jeg altså virkelig det onde og samtykker med loven i at den er god. Fordi mitt hjertes innerste lyst, min egentlige vilje, samstemmer med loven. Men nå er det ikke lenger jeg som gjør det onde - for jeg elsker jo det gode. Da må det være en annen som elsker og gjør det onde. Ja, det gjør "synden som bor i meg". Slik taler Paulus her. Han skiller mellom seg selv og synden. Han sier at han, som elsker det gode, er et annet menneske enn den som gjør det onde. Den som gjør det onde, er det gamle mennesket, synden, fordervet. Det nye mennesket taler han om som "jeg". Det er det egentlige mennesket, det som er "overhodet", det han selv vedkjenner seg.

Dette gir oss også mye nyttig lærdom. Her er for det første ennå et eksempel som tydelig viser at vår tekst, v. 14-25, ikke kan sies å gjelde de ugjenfødte. For hvor vil de plassere dette hellige "jeg" som er skilt fra synden? Kan vel de som "lever etter kjødet" (kap. 8: 5, 7) si: "det er ikke jeg som gjør det onde, men synden som bor i meg"? Det er ikke slik Paulus lærer om de ugjenfødte. Så forstår da heller ikke disse noe som helst av dette verset. Og det gjør at de ofte rett og slett misbruker disse ordene: "Det er ikke lenger jeg som gjør det, men synden som bor i meg". De tar dette som et uttrykk for at de behøver ikke selv erkjenne det syndige forholdet*. Her lar Paulus oss nettopp forstå at han ikke er kjødelig på den måten som disse som "lever etter kjødet" (kap. 8: 5, 9), som gir seg selv medhold i å synde. Nei, sier han, jeg har ganske visst sagt at jeg ikke kan gjøre det jeg vil, men gjør også det jeg hater. Men da er det heller ikke jeg som gjør det, men synden som bor i meg. Jeg, som hater og fordømmer synden. Jeg, som elsker Guds lov, og vil det gode. Jeg er nå et nytt, åndelig menneske. Men jeg har en sterk fiende som bor i meg, og som skaper alle disse vanskelighetene for meg.

[* Derfor har også slike lærde, som har overført hele denne teksten på de ugjenfødte, også i dette verset (på linje med flere andre i denne teksten, spesielt v. 25) falt i den største forvirring. Først sier de f. eks. at dette "jeg" som her skilles fra synden, hos det ugjenfødte mennesket er "dets vilje, som er i overensstemmelse med loven". Men de ønsker å reservere seg mot den oppfatningen at synden ikke springer ut fra menneskene, men isteden fra en makt som ligger utenfor mennesket. For i så fall ville jo mennesket kunne være uantastelig for synden. Denne oppfatningen støtter de altså ikke, og derfor sier de på samme side som det førstnevnte, at mennesket alltid selv har skylden for sin synd "fordi selve menneskets vilje er kjødelig, rettet på kjødet, overgitt til kjødets trelldom". Å motsi seg selv på den måten, antyder virkelig en vanskelig situasjon, en forvirring. Andre fortolkere "av samme skole", men som likevel finner det noe drøyt å si at de ugudeliges "vilje stemmer overens med loven", har ment at "det jeg som her skilles fra synden, er fornuften og samvittigheten". Men tenk deg at fornuftens og samvittighetens røst kunne kalles "jeg", og dette var Paulus' mening, så skulle altså en

morder på grunn av disse ordene si: "Det er ikke jeg som har gjort det". For uten tvil har såvel hans fornuft som hans samvittighet mislikt handlingen hans.]

Det ligger også en viss trøst for Guds barn i dette verset. Ikke en trøst som unnskyldning for synden, slik oppfatningen er hos de som ikke forstår dette. Men en nødvendig lærdom om forskjellen mellom Guds barns synder, som gir dem smerte, og bevisste synder. Du skal først og fremst legge merke til at dette verset ikke unnskylder synden. Men i likhet med mange andre bibelsteder, kan selvsagt et kjødelig sinn misbruke dette verset også, til sin egen fortapelse (2Pet 3: 16). Men de som dette ordet virkelig handler om, Guds barn, som virkelig hater synden og dømmer seg selv, de bruker ikke dette ordet som unnskyldning for sin synd. For det første kjenner de alltid på at synden bor, arbeider og bryter ut i dem selv. Og for det andre kan de aldri si at de har våket, bedt og mottatt nok av Guds nåde til å kunne døde synden. Derfor faller alltid skyld og ydmykelse på meg selv. Begynner jeg derimot å unnskyldde synden min, da er den straks blitt noe jeg selv bevisst har gjort.

Det er tvert imot ved at jeg erkjenner min synd og dømmer meg selv for syndens skyld, at jeg beviser at jeg av et sant hjerte kan si: "Men nå er det ikke lenger jeg som gjør det, men synden som bor i meg". Og den trøsten bør alle Guds barn kunne ta til seg av dette ordet: At de ser hvordan Paulus skiller mellom de gjenfødtes synder - og bevisst synd. Og de skal vite at det mennesket som av hjertet kan si det vi leser i verset vårt her, ikke er en av dem som "gjør synd", og dermed skulle være "syndens trell" (Joh 8: 34). De er ikke "av djevelen" (1Joh 3: 8) så de ikke skulle "arve Guds rike" (Gal 5: 21). De er av dem som lider, som ikke "gjør synd", men tvert imot lider under synden.

Det er nødvendig at vi trøstes på denne måten. For hvis vi "gjør synd", altså den bevisste synden som jeg gir min tilslutning til, da har vi ingen "del eller arv" i nådens gave. Men hvis jeg av hjertet innfor Gud kan si at det jeg lider aller mest over, det er min synd. Hvis jeg kan rekke mine hender mot himmelen og ta Den Allmektige til vitne på at det er ikke noe jeg har bedt så ofte og så inderlig om, som nettopp hjelp mot mine synder. At det ikke var noe som ville gjøre meg så glad som om jeg plutselig ble fri fra all synd. Ja, da må jeg i sannhet kunne si at det er ikke jeg som gjør det onde. For hvorfor skulle jeg frykte, gråte, sukke og be imot dette, hvis det var min egen bevisste og selvvalgte gjerning? Slik bærer altså dette verset en trøst i seg for Guds barn, som de ikke må la noen ta fra seg.

Men samtidig ligger det her all grunn til å frykte, våke og be. For dette farlige onde; synden, bor alltid i meg. Og når synden, den gamle slangens sæd, ennå bor i meg, så er den jo farlig nær! Da er det jo ikke et øyeblikk jeg kan være sikker overfor dens giftige påvirkning, eller voldsomme anfall. Den er alltid klar til angrep, for å fange oss helt. Samtidig som den alltid hindrer oss i det gode, og alltid påvirker oss med en søvnens, blindhetens og bedragets ånd. Å, hvor nødvendig det er at vi alltid er på vakt, våker og ber. Så ikke synden på nytt får herredømme i våre liv, og gjør oss til treller. Å, hvor nødvendig at vi alltid tvetter våre kjortler i Lammets blod, fordi vi alltid er ureine i oss selv. Så vi ikke skal synke fullstendig ned i vantro og fortvilelse!

Men så går vi videre i teksten. I v. 15-17 har nå Paulus med sine vitnesbyrd fra egen erfaring bevist og forklart hva disse ordene sier oss: "men jeg er kjødelig, solgt under synden" (v. 14). Så fortsetter han med å gjenta og understreke dette med de samme ordene i de tre versene som følger. Mest med tanke på de siste ordene i vårt siste vers: "men synden som bor i meg", sier han nå: